

TORONTÁI

Ara 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiliteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ara 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

A király is megjelenik a horvát szokolok ünnepségén.

Zágráb, aug. 12.
 Augusztus 15., 16. és 17-én nagy ünnepségek keretében tartják meg a horvát szokolok sletjét. Az eddigi jelentések szerint, a király is kilátásba helyezte a megjelenését és máris nagy arányu készülődések folynak a király méltó fogadására. Ezzel kapcsolatban Radics Szeptán és Radics Pavle holnap kihallgatáson jelennek meg Blédben a királynál. A kormányt a zágrebi szokolok ünnepségén Radics Pavle agrárminiszter képviseli.

Kinevezik az új államtitkárokat.

Beograd, aug. 12.
 A minisztertanács tegnapi ülésén foglalkozott az államtitkári állások betöltésével és elkészítette az ukázokat, amelyeket rövid időn belül a király elé terjesztenek aláírás végett.
 A kormány Andrić és Suvaković radikális képviselőket jelölte az agrárreform minisztériumba államtitkárokká. Az erdőügyi államtitkárságot Kujundzsić radikális képviselővel, a közoktatásügyi minisztériumot Baszaries horvát paraszt-párti képviselővel, a pénzügyminiszterit pedig Neudorfer radikális képviselővel töltik be.
 Az új főispánok kinevezését ma, vagy holnap véglegesítik.

A neptuni egyezményben nincsenek súlyos rendelkezések az SHS államra nézve.

Beograd, aug. 12.
 Miután az utolsó napokban a politikai életben a neptuni egyezmény bizonyos zavarokat támasztott, a kérdés tisztázására dr. Ninesity külügyminiszter tegnap délután fogadta a sajtó munkásait, akiknek felvilágosítást adott az egyezmény lényegéről.
 A neptuni egyezményről szóló hírek terjesztőit — jegyzi meg a külügyminiszter — kétségtelenül tendenciák vezették.

„A neptuni konvencióban egyáltalában nincsenek súlyos rendelkezések. A két ország közötti közlekedési tarifa tekintetében nincsenek súlyos feltételek Ezt már egy ízben Angyelinovity (dem.) képviselő interpellációjára részletesen és bőven kifejtettem. Ugyanugy nincsenek súlyos pontjai a konvenciónak a bevándorlásra vonatkozó kérdésekben sem.

A bevándorlás kérdését egyáltalában nem szabályozza ez az egyezmény. Van ugyan az egyezménynek három szakasza, amely a két ország munkásainak kölcsönös alkalmaztatásával foglalkozik, de ezek nem csak, hogy nem jelentenek ránk nézve súlyos kötelezettséget, hanem egyenesen leszögeznek, hogy erre az ügyre nézve egyedül a hazai törvények és rendelkezések mérvadók. Már pedig az mindenki előtt ismeretes, hogy a külföldi munkások hazai alkalmaztatása oly annyira meg van nehezítve, hogy ugyszólván lehetetlen.

Az egyedüli enyhítés, ami ezen a téren van, az, hogy mindkét szerződő fél kötelezte magát arra, hogy 1920 január 1. és 1925 január 1. közötti időben alkalmaztatásban volt munkások továbbra is megmaradhatnak.

Aláírás előtt az SHS—osztrák kereskedelmi egyezmény.

Beograd, aug. 12.
 Több napi távollét után, majdnem az összes miniszterek visszaértek a fővárosba és a tegnapi minisztertanácsban a legtöbb függő kérdést vita alá vették. Az államtitkári kinevezések előterjesztése után dr. Krajacs kereskedelmi miniszter lemondásáról szóló ismertetes hírekkel foglalkozott a minisztertanács.

Megállapították, hogy a miniszter lemondásáról szóló hírek téves információkon alapulnak.

Délután a miniszterek pénzügyi és gazdasági bizottsága ülést tartott, amelyen megvitatták az Ausztriával kötendő kereskedelmi egyezmény rendelkezéseit. A gyűlésen résztvettek Szávity és Todorovity is, akik az SHS állam delegátusai voltak az egyezmény tárgyalásánál.

A miniszterek bizottsága áttanulmányozta az anyagot és néhány stiláris módosítás után a minisztertanács elé viszi az egyezmény szövegét, amely azt holnap letárgyalja és megbízást ad a delegátusoknak az egyezmény végleges megkötésére.

Megverték a galatzi ügyészt, mert zsidónak nézték.

Bukarest, aug. 12.
 Ungheni és Christesti között tegnap ismét antiszemita tüntetések voltak a vonatokon. Három kereskedőt, Dunseszy, Berefen és Schwarz, mindannyian jólismert jasi lakosok, súlyosan megverték. Zsidónak nézték Hasnas galatzi ügyészt is, akit szintén súlyosan bántalmazták. Több zsidó utast leszállítottak, illetve kidobtak a vonatból.

A Népszövetség őszi programja.

Genf, aug. 12.
 A Népszövetség szeptemberi ülésén franciá megbizott fog elnökölteni és a napirend pontjai a következők lesznek: Az iraki határ megállapítása. Ausztria helyzetének megtárgyalása. Magyarország pénzügyi talpraállításának ügye. A görög menekültek kérdésének elintézése és az erdélyi és bánági telepések ügyének megvizsgálása.

Uj rend a községi orvosok nyugdíjazása körül.

Beeskerek, aug. 12.
 Az egészségügyi minisztérium vajdasági osztálya érdekes rendeletet küldött Beeskerekre, amelyben a községi orvosok nyugdíjazására vonatkozólag előírja a kérvényezés módjait. A közigazgatási bizottság nyugdíjazást kimondó határozatához — mondja az új utasítás — a jövőben a folyamodónak mellékelnie kell a nyugdíjazás véglegesítéséhez szükséges okmányokat.

A melléklendő okmányok száma nem kevesebb, mint tizenöt és beszerzésük rövid időt számítva is, igénybe vesz két-három hónapot. A nyugdíjazás kimondásához illetve jóváhagyásához a következő okmányok szükségesek.

Községi jegyzőkönyvi kivonat az orvos megválasztásáról és tényleges szolgálatáról, melyet a felsőbb hatóság megerősít. A kérvényező személyi adatai. (Esketési levél, a gyermekek születési anyakönyvi kivonata.) Bizonylat a szolgálatban eltöltött időről és a fizetésről. Külön igazoló irat a legutóbbi fizetés nagyságáról. A pénzügyi hatóságok igazolása arról, hogy meddig vette fel a fizetését. Keresztlevél. A vagyoni helyzetét igazoló okmány. Állampolgársági oklevél. Az impériumváltozás utáni eskütelét igazoló okirat és végül orvosi bizonylat a kérvényező egészségügyi állapotáról.

Rablóbanda garázdálkodik Dobruzsában. Bukarestből jelentik: A belügyminisztériumhoz érkezett jelentés szerint Dobruzsában egy újabb rablóbanda garázdálkodik Sidor név alatt. Első működésük tegnap volt, amikor kifosztották az országuton autón haladó Elefterescu Constantin bankigazgatót.

TÖZSDE

Augusztus 12.

Beograd, Bécs 788, Genf 1086, London 27150, Milánó 202, Newyork 55-85, Páris 261, Prága 165-75.

Zürich, Berlin 122-56 és fél, Budapest 72-55, Newyork 515, Milánó 1860, Prága 1525, Wien 72-55, Varsó 93 és fél, Szófia 375, Bukarest 270, Beograd 922 és fél, London 2502 és egynegyed, Páris 2410.

Budapest. Buza 385, rozs 295, takarmányárpa 290, sörárpa 350, zab 290, tengeri 267-50, korpá 205.

Riport a régi Beeskerekről.

1895 aug. 12.

Báró Feilitzsch Berthold megyei tb. főjegyző szolgálja, Berecz József ma délben meggyilkolta a báró szolgálatában lévő szobalányt, a 24 éves Markovits Ellát, azután elvágta a saját nyakát. A leány a sérüléseibe belehalt, a fiú azonban felépül.

1905 aug. 12.

A 29. gyalogezred legénysége ma vonult el manöverbe.

Egy pásztorgyereket haláladóftott a bika.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, aug. 12.

Halálos szerencsétlenség történt ma reggel a Beeskerekkel szomszédos Klek községben. A falu határában a községi bika halálra döftött egy tizenöt éves gulyásgyereket.

Zsivica Lázár 15 éves jankovmosti illetőségű gulyás már hosszabb ideje szolgál Klek községben. Ma reggel is a szokásos időben kihajtotta a község bikáit a legelőre. Az egyik bika, nem tudni mi okból, megvadult és iszonyu erővel feldőfte a gulyásiut. A szerencsétlen gyermeket a halántékán érte a döfés és sérülése következtében néhány perc múlva meghalt. Mire a megrémült fiú segélykiáltásaira a szomszédos gulyások odaértek, már csak a holttestét találták. A fiú ugyanis, amint a bika támadását észrevette menekülni igyekezett és futás közben érte a halálos döfés. Az sem lehetetlen, hogy a bikát előzőleg felingerelte. Az előzményeket különben nem sikerült tisztázni, mert a szerencsétlenségnek nincsenek szemtanúi.

A beeskereki ügyészség a délelőtti folyamán értesült az esetről és a boncolás mellőzésével megadta a temetkezési engedélyt. A tragikus végű fiút szülei Jankovmostra szállítják és ott temetik el.

Jugoszláv újságírók Brassóban. Brassóból jelentik: Romániai tanulmányútja során tizenkét szerb újságíró, akik közt egy zágrebi és egy pancsevói szerkesztő is van, Brassóba érkezett. Brassó város vendégül látta a jugoszláv sajtó képviselőit és este a Korona vendéglőjében bankettet rendezett a tiszteletükre. Ott voltak Servatius Lajos dr. vármegyei alispán, Socaciu Emil helyettes polgármester, Dumitrescu rendőrprefekt, több városi és megyei főtisztviselő s a helybeli sajtó több képviselője. A lakomán a szerb induló elhangzása után elsőnek Servatius alispán üdvözölte románul a vendégeket. Mig a város üdvözlését Socaciu h. polgármester tolmácsolta. A szerb újságírók nevében Vinaver Sztaniszláv, a beográdi Vreme szerkesztője mondott francia nyelven köszönetet a fogadtatásért. A szerb újságírók köréből még Parmacsevics Szeptán (Zágreb) és Tomandel (Pancsevó) beszéltek szerb nyelven; Tisescu, a Carpatii szerkesztője románul, Metian Jenő dr. vármegyei főügyész szerb nyelven mondták felköszöntőt.

Dimíttrie pátriarka Beeskereken.

Ünnepélyes fogadtatás a Bégaparti állomáson.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, aug. 12.

Dimíttrie pátriarka, az SHS állam görög keleti egyházközségeinek feje, a bánsági püspökök meglátogatására szombaton a Bánságba érkezett. Első útja Hilarion Radonity vrsaci metropolitához vezetett, aki nál három napot töltött el. Ma reggel hagyta el Vrsacot, hogy Beeskereken keresztül Kikindára, a Bánság második püspöki székhelyére utazzon. A pátriarka ezúttal először tiszteli meg látogatásával a Bánságot és így érthető, hogy fogadtatása mindenütt a lehető legmelegebb és leghódoltságosabb volt. A lelkesedés és öröm ujjongása között is, a mellyel Panesevón és Vrsacon köszöntötték, kiemelkedik a beeskereki fogadtatása, mert ennél az ünnepségnél a város lakosságának minden rétege, minden nemzetisége és vallásfelekezete impozáns számban vett részt.

Beeskereken nagy előkészületeket tettek a magas egyházfő fogadtatására, de hogy az ünnepélyesség várokozason felül is oly impozáns keretek között folyt le, a pátriarka iránti tisztelet és hódolat bizonyítéka volt.

Már jóval egy óra előtt megtelt a beeskereki Béga-part állomás peronja ünneplőbe öltözött előkelőségekkel. Hivatalok, egyházak, katonaság képviselőin kívül számos polgár.

A megjelentek sorában ott láttuk a vármegye képviselőit dr. Vaszity Andrija vármegyei főügyészt, Beeskerek város részéről Rajity Tima tanácsnokot, dr. Sztajity Jovan városi főorvost, Krizsanov Pája városi főszámvevőt, Prodanov Brankó adótanácsnokot, Pavlovity Gyóka ezredes, a helyi katonai parancsnokot, dr. Kovasevity Dusan kerületi egészségügyi főnököt, Mandrovity Milán kerületi tanügyi inspektort, Beslity Nikola főmérnököt, a folyam mérnöki hivatal főnököt, Sztójesity Jovan és Bodnar Rudolf szolgabírákat, a bánsági kereskedelmi és iparkamara részéről Jankovity Koszta elnököt, Cvetkov Radivoj kamarai tagot, az ipartestület részéről Vukov Jevta elnököt, Golubicsity titkárát és a testület számos tagját.

Az egyes hitfelekezetek képviselőiben megjelent a papság és az egyházközségek vezetőségének számos tagja. A görög keleti hitközség részéről résztvett a fogadtatásban Iszakovity Szvetozár egyházközségi elnök, Sztakity Zárkó esperes, Milityev Pája plébános, Dimitrijevity Koszta káplán, dr. Gyurity Koszta hittanár. A katolikus hitközség képviselőiben Kovács István pápai prelátus, apátplébános, Geroffy Miklós érseki irodaigazgató, Jusztin páter érseki titkár, Gutjahr Károly hitoktató és a hitközség számos vezetőtagja. Az izraelita hitfelekezet részéről Niedermann Mór főrabbi és Hubert Zsigmond dr. hitközségi elnök vezetésével az egyházközség több vezetője tagja. Végül az ág. hitv. evangélikus egyházközség képviselőiben Jurányi Lajos lelkész és Litavszki Pál hitközségi elnök jelent meg.

Néhány perccel egy óra előtt vonult fel a helybeli Szokol egy díszbeöltözött csapata Sztanojevity Milos gimnáziumi igazgató-helyettes, parancsnokkal az élén és a beeskereki katonazenekar.

Bradavrevity Petar állomásfőnök egy óra öt percre jelezte a vonat beérkezését, amely menetrendszerinti időben pontosan be is futott.

A katonazenekar hangjai mellett rohogott be a pátriarkát hozó vonat a Béga-part állomásra. Elsőnek Rajkovity beeskereki rendőrfőkapitány és Tyószity Nebojsa központi főszolgabíró szállott le a különkocsiból, akik Banatszkideszpotovácig a pátriarka elé utaztak és Beeskerekről Melenciig kísérték. Néhány pillanattal később feltűnt az elsőosztályú fülke ajtajában Dimíttrie pátriarka, aki keresztvételrel üdvözölte az állomás előtt várakozó előkelőségeket, majd szükebb kíséretével leszállt a kocsiból és fogadta a köszöntéseket.

Elsőnek Sztakity Zárkó esperes üdvözölte a pátriarkát és örömeinek adott kifejezést, hogy a Bánságban való első útutazása alkalmából Beeskerek görög keleti vallású polgárai nevében üdvözölheti.

A pátriarka közvetlen meleg szavakban válaszolt.

Végtelenül jól esik — mondotta — hogy a bánsági és beeskereki hiveimet üdvözölhetem és nagyon köszönöm a szíves fogadtatást, amelyben részesítettek. Ötszáz éves küzdelem után vittuk ki az egyesülést, a nehéz időkben is fenntartottuk vallásunkat, amely ugyszólván a legerősebb nemzeti kapocs volt, azért óvjuk és apoljuk továbbra is a régi gondossággal és szeretettel.

Éljenek és dolgozzanak — folytatta — a legjobb egyetértésben a más vallású és nemzetiségű testvéreikkel és a szeretet gyakorlásával is gazdagítsák lelküket. A más vallásuaktól elvárjuk, hogy barátaink legyenek és ebben a szellemben munkálkodva úgy hiszem mindenki boldog és meglegedett polgára lesz az államnak.

Utána Rajity Tima városi tanácsnok a város nevében köszöntötte, amire Dimíttrie pátriarka ugyan csak szívélyes meleg szavakban válaszolt és újólal megköszönte úgy a polgári, mint a katonai megjelenteknek, mint a Szokolnak a meleg fogadtatást.

Pavlovity Gyóka ezredes üdvözlése után Kovács István prelátus latinul, páter Jusztin pedig horvátul köszöntötte, Jurányi Lajos ág. hitv. ev. lelkész és Niedermann Mór főrabbi üdvözlő beszédével a fogadtatás véget ért.

Dimíttrie pátriarka ezután a vasuti étterembe ment kíséretével, ahol még Vukov Jevta ipartestületi elnök köszöntötte.

Öxeellenciája két óra tájban folytatta útját Kikinda felé.

Eladó lakóház

félhold telken, gyümölcsös- és szőlőskerttel. 3 szoba
azonnal átvehető.

„BEGA” hirdető és közvetítő
VELIKIBESKEREK, a fő-
postával szemben. 1654

HIREK

— aug. 12.

Halálozás. Filkovich Boldizsár nyug. tb. megyei főjegyző, a Ferenc József-rend lovagja, 63 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután fél 6 órakor lesz a róm. kath. temető kápolnájából. A gyászmiseáldozatot pénteken reggel 8 órakor tartják a róm. kath. plébánia-templomban.

Pártai Zoltán volt erzsébetlaci jegyző, akit Beeskereken is nagyon sokan ismertek, 58 éves korában Csurogon meghalt.

Lazarevity Vaszát nyugdíjazták? Egyes beográdi lapok jelentései szerint Lazarevity Vaszát, az államvédelmi ügyosztály főnökét nyugdíjazták. Lazarevity beográdi munkatársunk kérdésére kijelentette, hogy nyugdíjazásának híreről nem tud semmit és fogalma sincsen róla, hogy a lapok milyen forrásból szedték ezt a hírt.

Eljegyzés. Adam Zoltán (Csesztereg) eljegyezte Hektor Bertát (Velikibeskerekéről).

Eltűnt gimnázista. Sztankovity Dusan vucska cvetkovityi (nisi kerületi) tizenegy éves gimnázista egy hónappal ezelőtt eltűnt szülei lakásáról és azóta sem került meg a nisi főispáni hivatal kérelmére most elrendelték országos körözését.

Cantacuzino Matei meghalt. Jasiából jelentik, hogy Matei Cantacuzino egyetemi tanár, a paraszt-párt kimagasló vezére ma reggel hirtelen támadt heveny torokgyulladásban meghalt. Cantacuzino egyébként már régebben betegeskedett, állapota azonban nem volt súlyos. Szombaton hirtelen rosszra fordult betegsége és még így is meglepte orvosait halála. — Matei Cantacuzino egyike volt Románia legérdekesebb politikusaiknak. Előkelő dúsgazdag bojár-család sarja volt, a Cantacuzino h. cegek közül való. Ő maga azonban izig-vérig demokratikus politikai hitvallású volt, doktriner humanista, aki a szószeres értelmében tudományos meggyőződéséért hirdette a demokratikus átalakulás szükségét.

* BIBLIA.

Jadranszka Sztrázsa Pancsevón. Pancsevón a napokban alakult meg a Jadranszka Sztrázsa (Adriai örszem) egyesület helyi szervezete. Az alakuló közgyűlésen elnökké dr. Margan Vladimir pancsevói polgármestert, alelnökké Vasziljevity ezredes, Milutinovity Szimát és dr. Hadija ügyvédet választották meg.

Watz Oszkár beiktatása. Watz Oszkár, az új novakanjzsi plébános installációja fényes ünnepségek keretében folyt le Novakanjzsan, a községbeli és környékbeli hívők köznség nagyszámu részvétele mellett.

Bombamerénylet egy községi bíró ellen. A szerbiai Grockoj községben a bíró ellen bombamerényletet kíséreltek meg. A bomba célt tévesztett és a bíró helyett egyik gyermekét ölte meg és a közelében tartózkodó néhány hozzátartozóját megsebesítette. A tettesek mai napig sem kerültek meg. Hogy az ellankadt nyomozást az egyes bünyügyi hatóságok újra megkezdjék és intenzívebben lefolytassák, a belügyminisztérium közbiztonsági osztálya huszezer dinár jutalmat tűzött ki a bűnösök kézrekerítésére.

* Dr. Schwerer fogorvos szabadságáról visszaérkezett s rendeléseit újból megkezdte.

Továbbképző orvosi fakultás a bécsi egyetemen. A bécsi orvosi fakultás november hó 9-étől 24 ig egy továbbképző kurzust állít fel. A kurzuson az előadások francia és német nyelven fognak folyni. A tandíj 150 shilling. A legkiválóbb külföldi professzorok vezetése alatt fog az 55 órás tanfolyam megindulni.

Filkovich Boldizsár.

Tegnap este hunyta le a szemét a kórházban egy régi köztisztelőben álló becskeréki család utolsó tagja, Filkovich Boldizsár nyug. megyei tb. főjegyző. Az utolsó években ugyszólván teljesen kikapcsolódott már a mindennapi életből Filkovich Boldizsár és szinte megható volt nézni, amint az azelőtt nagyszerepet játszó, tekintélyes ember ugyszólván összerokadt, mert nem bírta el a társtalan életet. Mindazok, akikkel együtt nőtt fel, együtt élt, a társasága elmult nyomtalanul és ő magára hagyottan úgy élt és járt közöttünk, mint egy ismeretlen, kihálásra ítelt világ utolsó embere. Tragikum volt ennek az embernek a napnap utáni vívódása, akinek öreg fejével kellett alkalmazkodni a gyökerében megfordult világhoz, a lemondáshoz, a régi finom patriocius módból belebukni a tülekedő, véredekő, durva mindennapi életbe, amelynek idegessége, problémáit morálját nem érthette meg. Filkovich Boldizsár típusa volt a régi biedermeier gavallérnak. És ha jellemezni akarom, nem is találok csak német szavakat: bieder, redlich, Schöngest! Pontos, rendszeres, szinte pedáns hivatalnok. De nem az a hivatalnokfajta, akinek minden idejét betölti a foglalkozása. Filkovich jóvialis, kedélyes ember volt fiatalabb éveiben. Szerette a muzsikát, a dalt, a színházat. Maga is valaha főerősege volt a filharmonikusok dalárdájának. Színházi dícsőségei Planquette halhatatlan remekműveivel fűződnek: a Corneillei harangokhoz, Riphez, amelyeket mint műkedvelő játszott. És most aggkorára, mikor elmult már a valaha bársonyos, hízog hang, mikor elmult a zenei élvezetek megszerzésének lehetősége — egyedül élvezete este a gramofon volt, amelyen Beethoven, Haydn, Mozart örökségét melódiai szólaltak meg, hogy elfeledtessék vele a hétköznapiok hidegségét és durvaságát. De ebben is finom volt és figyelmes. Hátha nem tetszik a zene a többi lakóknak akkor, amikor neki: — Mindig esukott ajtónál, ablaknál folytak le este a klasszikus hangversenyek. Mindig régi melódiai hangjai szólaltak meg a lakásán, ahol rég elmult finom arcu, ábrándos szemű hölgyek és kis théatrális beállítású férfiareképek néztek le a késő utódra, aki ma éjszaka megtért hozzájuk... j.

Megalakult a népek ligájának SHS bizottsága. Beogradból jelentik: A külügyminisztériumban tegnap fejeződtek be a tárgyalások a népek ligájába delegálandó SHS bizottság összeállítására vonatkozólag. A bizottság elnöke Ninesity Momesilo külügyminiszter, tagjai Radics Szeptán, Markovity Lázár, Jovanovity Milutin és Jovanovity Vása lettek. Radics Szeptán jelölése politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Kihallgatáson Dimitrie patriarkánál.

Beeskerek, aug. 12.

Közel három esztendeje. Tizen indultunk akkor Karlovciba és tele életvidamsággal, sokszor bohóságokban kitoró jokekkel tettük meg az utat, amíg a vonat be nem kanyarodott a szerémi hegyek közé. Az este terhes levegője megszánta tudonket, elcsendesített és emmerengve neztük a tovasuhanó tájakat. A tavoból már felcsillantak a taradt vallanylampák, a közeli anomás jeizői, amikor kétkeze megiszóialt egy hang: Vajjon ro-gad-e... Esetlenül hullottak a szavak, tompán zugták be a szeilótől átjart tülkét, majd beleveszték a kerekék dübörgő larmájába. Nem feleltünk. Csak a szerémi hegyek lágy leheletüdvözlete simogatta meg biztatón, barátságosan az arcunkat és rázatta meg kétkedőn a fejünket.

Tíz perc múlva ott jártunk az ódi karlocai főtéren és egy barátságos kalugyer meleg invitáló szavak kíséretében tessékelt be bennünket. A templom érdekességeit mutatta és a lelkesedés hangján magyarázott. A viaszkos gyertya fényében szinte megnyulni látszott alakja és úgy tetszett, mintha valahonnan a magasból szólana hozzánk. Hangja hízogdon simult hozzánk, majd elkalandozott mellőlünk messzire, hogy hangosan dübörögve visszaterjen közéünk. Aztán a könyvtárt mutatta. Vaskos kötetekben beogradí, noviszádi és budapesti lapok elsárgult régi évfolyamait, szerb, francia, magyar és német tudományos és szépirodalmi műveket. Az egyik szekrényben Jókait díszkötésben. A pátriarka könyvtára.

Negyed óra múlva a külsőleg egyszerű, belső részeiben azonban annál impozánsabb pátriarkai palotába vezettek. Márványoszlopokkal szegélyezett lépcsőn vitt fel az utunk. Lépteink zaját elnyelte a hatalmas vastag futószőnyeg. Mindenünnen esend, végtelen nyugalom köszöntött felénk méltóságátjesen. A szolgálak is csak lábujjhegyen jártak és halk meghajlással nyitottak ajtót.

A hatalmas fogadóteremben, a mely nappali fényárban uszott és

pompa tekintetében felveszi a versenyt a Burg bármelyik termével, csakhamar feltűnt a titkár, egy mosolygós szemű barátságos kalugyer és bejelentette, hogy Öexcellenciája tíz perc múlva fogad, addig is engedélyt adott a vendég-lakosztályok megtekintésére. Drága ébenfa butorzatu szobák hosszú során át vitt az utunk, míg az utolsóba nem értünk. Ha jól emlékszem sarokszoba volt, a városra nyíló kilátással. A szobában a pompás butorok között egy egyszerű vaságy. A király vendégszobája.

Nem mulott el teljesen a tíz perc, amikor a fogadóterem sarkával szemben, ahol félkörben felsorakoztunk, halkan felnyitott az ajtó és belépett Dimitrie pátriarka.

Mintha még ma is a szemeim előtt látnám. Kicsiny törekeny alakja élénken rajzolódik elém. Hófehér szakállát, mely terhétől selymesen, fáradtan omlott alá, mint ha most látnám meglíbbeni, amint finom apró ujjáival gyengéden megsimogatja, vagy jóságos arcát és meleg tekintetét, amely a testvéri szeretet nyíltságával ölelt át és behatolt szemeimben keresztül — éreztem — a lelkembe, kereste, tapogatta, simogatta a szívemet, vagy a homlokát, amelyen végigszántott egy emberélet gondterengere, egy egyház, sok millió hívő minden fájdalma, szenvedése.

Egyenesen felénk sietett és barátságos, kedves mosollyal, halk bársonyos hangon válaszolt üdvözlésünkre. Jóságos tekintetét ránk szögezte és biztatón kérdezett. Mindenről tájékozottságot árult el és minden felől érdeklődött. A Bánságról is szó esett és Beeskerek említésére megkérdezett egyet-mást a város felől. Majd mi érdeklődtünk és Öexcellenciája felelt. Aktuális kérdésekről volt szó, régen elfelejtettem a tárgyat, de még ma is fülemben eseng a bucsuszava: "... hirdessék az egyetértést, békét és szeretetet az emberek között. Ez a sajtó legmagasabb feladata."

Ma is, amikor a becskeréki vasutállomáson a vonatot vártam, visszaemlékeztem bucsuszavára. Vajjon a többiek is megőrizték?

k. j.

Véget ért a bresztováci éhség-sztrájk Megírta a Torontál, hogy a Zágreb melletti Bresztovácón lévő szanatórium ápolójai éhség-sztrájkba kezdtek, mert az ellátással elégedetlenek voltak. A központi pénztár bizottsága tegnap délután járt a szanatóriumban és miután megállapította, hogy az élelmezés körüli panaszok tényleg jogosak, megígérte a betegeknek, hogy az ellátást gyökeresen megjavítják. A betegek megbízottai erre közölték a bizottsággal, hogy az ígért teljesítése reményében, felhagynak az éhség-sztrájkjal.

* BIBLIA.

Háromszáz dinárért egy évig kapja a „Torontál“-t és ezzel ötvenezer dinárra biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérneműjét.

Meglopott országgyűlési képviselő. Beogradból jelentik: Csorbity Brankó országgyűlési képviselő néhány párthívével tegnap délután fürödni ment a Száva strandfürdőbe. Pénztárcáját, melyben közel harmincezer dinár készpénz volt, valamint aranyóráját és egyéb ékszertárgyait leadta a pénztárnál és róla szelvényt kapott. Valaki — úgy látszik — megfigyelhette, hogy a képviselő nagyobb értékeket helyez letétbe, megvárta, amíg kabinját elhagyja és valamilyen uton-módon kiemelte a nyugodtan fürdőző honatya kabátzsebéből a szelvényt, amellyel aztán kiváltotta a pénztárcát és az ékszereket. Mikor a képviselő két óra múlva visszatért a kabinjába és öltözködéshez fogott, meglepetve vette észre, hogy a cédula hiányzik.

Rosszat sejtve a pénztárhoz sietett, ahol rövidesen megállapították, hogy a szelvényt már beváltották és a számára elhelyezett értékeket kiadták. Az érzékenyen meglopott képviselő feljelentésére megindult a nyomozás a furfangos tettes kézrekerítésére.

* BIBLIA.

Radics Szeptán cáfol. Zágrebból jelentik: Radics Szeptán horvát paraszt-párti vezér ma cáfolat közlésére kérte fel a horvát lapokat. Nyilatkozatában sajnálatának ad kifejezést, hogy a beogradí „Politika“ és a szuboticeai „Bácsmegyei Napló“ intervjú formájában közölte azt a beszélgetést, amely kávéházi asztal mellett folyt le. Kijelenti, hogy a közlés nem teljesen hü és téves értelmezés folytán olyan kitételek is kerültek bele, amelyeket nem használt és egyébként is teljesen alaptalanok.

*** A rif kabilok filmen.** Az Orient-moziban ma megy „A stambuli szüz“ Priscilla Dean-nal a főszerepben. Az elmés amerikai Goldwin-filmgyár szemléltető formában mutatja be a gyarmati törzsek gouerilla harcát. Előadások 7 és 9 órakor pontosan kezdődnek.

*** Legbiztosabb óvszer epidemikus betegség ellen a Rochitschi gyógyviz.** Tempel-, Styria- és Donáth-forrás. Kapható friss tésztában a bánáti főlerakatonál. Szerb Kereskedelmi R.-T., Velikibeeskerek. Telefon 150.

*** A városi gőz- és kádfürdőben — pöstyéni házikura végezhető.** A városi gőz- és kádfürdő bérlője szerződést kötött a Pöstyén-fürdői vezérképviselőséggel, mely szerint kötelezi magát gőz- és kádfürdőben szabályszerű pöstyéni iszap- és kompresszpakkolásokat eszközölni. Minden betegnek külön iszapja és külön kompressze van saját nevével ellátott edényben. A legolcsóbb árban mindenki végig csinálhat ebben a fürdőben egy pöstyéni iszapkurát, emellett utána járhat üzletének, nem kell fürdőbe utaznia és a legközelebbi idő alatt olcsó áron megszabadulhat reumájától, ischiástól, köszvénytől, neuralgiától, neuritika, női betegségektől, Exendatumától, flaortól, bőrbetegségektől (Prurigo, Pruritis, Prodiatis eszemák) lúdtalpi nehézségektől, éresomóktól stb. Bérletjegyek olcsón számíthatnak. Nemesak Beeskereknek, hanem a környéknek ez a legolcsóbb gyógyulási lehetősége. Felvilágosítással szolgál a bérlő, Heinrich Milson és Pöstyén vezérképviselője, Pelikán Lipót, Velikibeeskerek.

Akik kifosztottak egy egész áru-raktárt. Velykovity Szlávkó lapovai (szerbiai) kereskedőnél a napokban betörték és mintegy ezer méter rőfösárut vittek el a raktárból. A jobb minőségű áru elszállítása után a vakmerő tettesek a pénztárt feszítették fel, itt azonban nagy csalódás érte őket, mert mindössze néhány száz dinár váltópénzt találtak. A zsákmánnyal megszöktek. A kézrekerítésük végett indított nyomozás mai napig is eredménytelen maradt. A bünygyi hatóságok most körözölevelet küldtek valamennyi bánsági rendőrségnek, a melyben figyelmeztetik a hatóságokat a nagy betőrésre és kéri, hogy tartóztassák le a tetteseket, amennyiben a Bánságba jönének a lopott árucikkeket értékesíteni.

Orient Bioskop

Szerdán, augusztus 12-én 7 és 9 órákor

Jegyek elővételben kizárólag a mozi pénztáránál kaphatók.
Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

American Goldwyn-film.

A sztambuli szűz.

Aktuális dráma 7 felvonásban, a forrongó keleti törzsek életéből.
A főszerepben: PRISCILLA DEAN és WALLACE BEERY.

Szép a családi béke. Milivoj Vukity ninesityevói (pardányi) földműves összeveszett sógornőjével Vukity Ljubicával. Valami csekélység felett történt az összeveszés, amely azonban az ügy érdemén felüli mértékben verekedéssé fajult el. A civakodás pointja az lett, hogy Vukity székét ragadott és azt közelebbi érintkezésbe hozta sógornője határral. Viszont a rosszabbul járt gyengébb nembeli sem hagyta annyiban a dolgot, hanem súlyos testisértés címén feljelentést tett harcias sógora ellen.

Sport**Üzlet-e az angol profi-football.**

Elnyomja-e a sportot, sportszereséget és sportszeretetet a labdarúgás hívatásossá váló átalakulása. — Wagstaffe Simmons cikke egy angol lapban.

Az angol football legnagyobb szakértője, Wagstaffe Simmons egyik cikkében szembeszáll egy másik újság „Mutatvány vagy sport” című cikkével.

Wagstaffe Simmons ellenfele egy a sporttól nyilván távolabb álló ur kemény szavakkal hadakozik a profi-football ellen, amit a sport lealacsonyításának tekint, majd így ír: „A pénzéhes kapitalisták már tudják, hogy hová kell dugni a pénzüket, hogy az minél jobban kamatozzék”.

Wagstaffe Simmons az angol irodalmi nyelv simaságában szokatlan kifejezésekkel vagdos oda a cikkirő fejéhez tényeket, amelyek mind ellenkezőjét bizonyítják.

A háboru előtt érvényben volt maximális 5 százalékos osztalékot ugyan felemelték 75 százalékra, de alig van klub, amely ilyen magas osztalékot fizetne. Ellenkezőleg, a legtöbb klub deficittel zárja le évről-évi számadásait. Az elmúlt évben például a londoni Chelsea, amelynek pedig hatalmas törzsközönsége van, körülbelül 10.000 font sterlingnyi deficitet végezte a szezont, de Tottenham deficitje is négyszámjegyű összegből állott. A ligaklubok zöme, számszerint 88 nem tudta fedezni bevételeiből kiadásait és így a részvényesek voltak kénytelenek zsebükbe nyulni és kisegíteni klubjukat a pénzzavarból. Anglia egyik legvirágzóbb klubja 1000 font sterling alapítókével bír, amely 300 részvényes közt oszlik meg.

Az évi 50.000 font bruttó bevételből a klub 75 fontot fizet ki osztalékra, ami 300 részre elosztva egy részvényesnél 5 shillinget jelent (80 dinár). Ezért az évi 80 dinárért volnának a profi-klub részvényesei árulói a sport szent ügyének? Kérdéssel joggal Wagstaffe Simmons.

De vannak klubok, amelyeknek részvényesei csak 5 shillingesek. Ezek emberemlékezet óta nem fizettek osztalékot, csak a háboru utáni egyik évben néhány pennyt. Van egy nagy londoni klub, amely már évek óta balanszban tudta tartani költségve-

tését és az elmúlt 25 év alatt sikerült egy kis pénzt félretenniük a bankban, de ezeknek a „pénzéhes kapitalistáknak” még egyszer sem jutott eszükbe, hogy osztalékot vigyenek el a tőkéjük után. És amikor a közgyűlésen az egyik részvényes ezt kérdezte: „Miért nem fizet dividendát a klub, amikor halomban áll a pénze a bankban?” az egyik direktor a következőképpen válaszolt: „Ez sport és nem üzlet, aki pedig pénzt fektet a footballba és azt visszavárja, az ostoba ember!”

Ez a legtöbb angol footballdirektor felfogása. Pedig ezek a direktorok jó üzletemberek, de ők mégis elsősorban a sportot szeretik és csak azután gondolnak a pénzre. Sőt köztük nem egy, már ezeket áldozott fontokban a sportnak. Sőt ezek a direktorok még fizetést sem kapnak, mert a F. A. szabályai világosan mondják: „Szabályainkkal ellentétben áll, hogy klubdirektorok szolgálataikért közvetlenül vagy közvetve fizetést kapjanak és aki bárminő összeget ezért elfogad, száműzetik a játékból”.

Amint látjuk, a profi football Angliában nemcsak hogy nem üzlet, hanem elsősorban majdnem kizárólag sport.

Broj 1804—1925.

1665

Oglas.

Opština Padej potrebuje zaiduču zimu 7 (sedam), a za školu isto tako 7 (sedam) vagona á 10.000 kg prvotlasnog ogrevn. drva bukovog sa najviše 5% oblica, za isporuku do 1. septembra o. g. na stanicu Srp. Padej (Padej).

Taksirane ponude imaju se podneti opštini Padej do 20. avgusta o. g. Padej, 10. avgusta 1925. god.

Todor Rajčić,
opšt. beležnik.

Olcsóbb lett a tűzifa és koks!

Egy öl, egészséges, száraz.

elsősztályu bükkhasáb tűzifa 600 dinár.

100 kg legfinomabb

bécsi I. diógázkoks (szalonkoks) 90 dinár,

míg a készlet tart. Előjegyzéseket elfogadok későbbi szállításra.

GERGELY SAMU fakeskedő, VEL. BECSKEREK,

Telefon 246

1550

Telefon 246.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibeckerek.

Kiadja Peitz Fer. Pál.

Értesítés! Tisztelettel értesítem at. hölgyközönséget, hogy a legszebb kivitelben készítek

őszi és téli raglanokat, kosztü-möket, valamint utcai és házi ruhákat a legolcsóbb árban.

KUCSERA FERENC nőiszabó, Velikibeckerek, Alekszandrova (F6) utca 27.

Elköltözés miatt egy szép 4 szobás, 1651 azonnal beköltözhető **családi ház eladó.**

Ugyanott különféle butor, fürdőkád, kazán, stb. vásárolható.

„BEGA” hirdető és közvetítő, a főpostával szemben.

LEGUJABB MODELEK

fehér és színes flickalapok dus választékban érkeztek raktárra

Ugyanitt egy ügves kalapdiszítő felvetetik.

CSUCS JÁNOSNÉ, ezelőtt Tolvay Laura.

Eladó telkek!

Villák, munkáslakások, nyári vendéglő céljaira igen alkalmas telkek, a város központjában, bármely kívánt nagyságban, jutányosan, részletfizetés mellett is, eladók. Minden telken fajgyümölcsfák.

„Bega” hirdető és közvetítő a főpostával szemben. 1641

Legolcsóbb motorok

ujak és keveset használtak **benzin-, szivógáz-, nyersolaj-zemre**

Speciális csónak- és hajómotorok (Semi Diesel) 8—120 HP-ig minden nagyságban.

Még 1 drb új Puch-féle **motoros szántógép**

cséplésre kitűnően alkalmas.

Malom- és darálóberendezések,

mindenféle üzemenyagok, gépszijak stb a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett

Petráss Lászlónál Velikibeckerek, Geteova (Német) u. 48

Od dra Jovana Miljkovića kr. javnog beležnika u Vel. Bečkerek.

Broj 228/1925.

1664

Licitaciona objava.

U smislu rešenja likvidacionog odbora Mline Vojvodine D. D. u Velikom Bečkerek, potvrđenog od Ministarstva Trgovine i Industrije, Odeljenje za Kreditne Ustanove i Osiguranje pod brojem 2701. 4 juna 1925, održaću drugu licitaciju na nekretninu u vel-bečkerečku 7985. gruntnom zapisniku pod A. 3. red., 9589/3670/a. topografskim brojem uvedenu, na kojoj se nalazi Mlina Vojvodina sa svima mašinerijama u ovoj mlini, na dan **25. augusta 1925. godine u 3 sata posle podne**, u kancelariji ove mlina, u Velikom Bečkerek, pod brojem 90/II. (preko od željezničke stanice).

Uslovi:

1. Isključena cena nekretnine je 1,950 000 dinara.

2. Licitanti su dužni pre početka licitacije na ruke dolepotpisanoga da polože u ime kaucije 100 000 dinara.

3. Najviši nudioc je dužan odmah po zaključenju licitacije u smislu 1., 2. i 3. tačke 81. tarifnog broja zakona s taksama 9% kupovne cene u ime pristojbe dolepotpisanom u ruke da položi i taksu na zapisnik da naplati. Osim toga u roku od 8 dana je dužan 25% kupovne cene na priznanicu likvidacionog odbora da isplati, izuzev ako je kupac poverilac Mline Vojvodine, koji ima u roku od 8 dana uplatiti razliku između 25% kupovne cene i svojeg potraživanja.

4. Ostatak kupovne cene kupac je dužan u roku od 3, 6 i 12 meseci, u jednakim obrocima da isplati u ruke likvidacionog odbora

5. Najviša ponuda je pravovaljana, kad je likvidacioni odbor primi.

6. Troškove oko licitacije, pravljenja kupoprodajnog ugovora, pristojbe ima kupac da snosi.

U Velikom Bečkerek, 11. augusta 1925. godine.

Dr. Jovan Miljković,
kr. javni beležnik.

A szubotica kiállításon

ne mulassza el

megtékinteni Braća Goldner szubotica iéjszekerény, szálló- és lakberendezés és rézarúgyárának pavillonját. 1525

Eladó a Vojvode Putnika ház, (Alkotmány) u. 37. sz.

mely áll 4 szoba, 1 előszoba, konyha, mosókonyha, pince, nagy kert és egy jégveremből

1650